صفحه‌آرا: مجید اصغری

خبر تازه از توسعه همکاری‌های تهران- مسکو

همکاری‌های ایران و روسیه در زمینه کریدور بین‌المللی شمال- جنوب گسترش می‌یابد. کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه خبر این باره اعلام کرد که موافقتنامه اجرایی طرح ساخت خط ریلی رشت- آستارا به‌عنوان حلقه مفقوده بخش غربی کریدور تا پایان ماه مارس ۲۰۲۵ (فروردین ۱۴۰۴) امضا می‌شود./ایرنا

خداحافظی با بهانه‌گیری‌ها؛ رویکرد دولت

دولت تلاش می‌کند با بورکراسی و بهانه‌گیری‌هایی که دیوان‌سالاری را به کشور تحمیل کرده‌اند، خداحافظی شود. محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی با بیان این مطلب، تأکید کرد که در دولت چهاردهم مسئولان درحال تلاش برای روان‌سازی چرخ‌های امور کشور هستند./ ایسنا

منصور، علم و فردوست
این ۳ نفر جای مردم رأی می‌دادند

فردوست: اعلیحضرت دستور می‌داد ما ۳ نفر نمایندگان مجلس را انتخاب کنیم

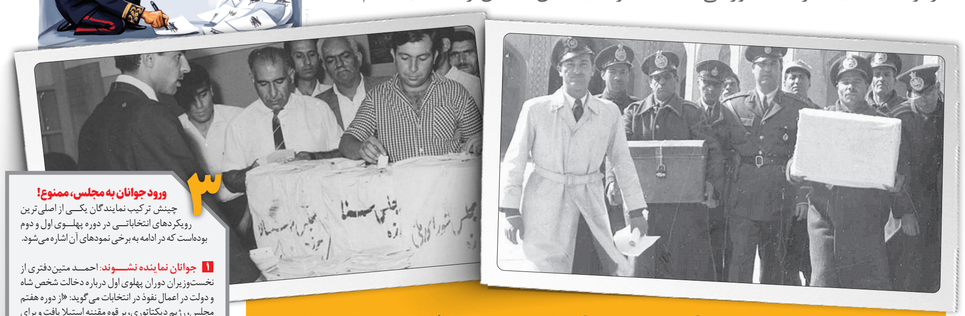

گزارش ۱
علیرضا احمدی
روزنامه‌نگار

تحقق مردم‌سالاری دینی در چارچوب نظام انتخاباتی یکی از اصلی‌ترین و نوع‌ی‌های جمهوری اسلامی طی حدود ده‌دهه گذشته بوده‌است؛ از نخستین روزهای پیروزی انقلاب اسلامی برای مردم، جایگزین «اراده ملوکانه» شد و نظام «انتخابات» برای نخستین‌بار در تاریخ ایران، شکل حقیقی به‌خود گرفت. اگرچه برگزاری انتخابات در ایران، به دوران مشروطه بازمی‌گردد و ایرانیان برای نخستین‌بار در آخرین روزهای شهریورماه ۱۲۸۵، همزمان با عید مبعث، برای برگزیدن نخستین نمایندگان مجلس شورای ملی پای صندوق‌های رأی رفتند، اما واقعیت‌های تاریخی گواه‌اند این نکته است که تا مقطع پیروزی انقلاب اسلامی، هیچ‌گاه «انتخابات» به‌عنوان اصلی‌ترین مجرای اجرایی‌سازی اراده سیاسی مردم مطرح نبوده و همواره این «اراده ملوکانه» بوده که تعیین‌کننده سرنوشت انتخابات بوده‌است. در چنین شرایطی ساختارهای دیکتاتوری حاکم بر کشور را باید به‌عنوان دلیل کانونی عدم‌برگزاری انتخابات واقعی در کشور تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی به‌حساب آورد؛ چراکه همواره خروجی صندوق‌های رأی براساس «اراده» و «اشاره» شخص شاه بوده و جنبه نمایشی آن اکنون بیش از هر چیز به سوزه‌ای برای طنزهای تلخ سیاسی تبدیل شده‌است. این روند اما با پیروزی انقلاب اسلامی و سرنگونی به‌خود گرفت و رأی مردم به اصلی‌ترین مجرای تعیین قدرت کشور تبدیل شد؛ موضوعی که بررسی آمارهای موجود، شاهدی بر این مدعاست. اگرچه آمار دقیقی از تعداد انتخابات‌هایی که در دوران قاجار و پهلوی در کشور برگزار شده در دسترس نیست، اما بررسی‌های تاریخی نشان می‌دهد مجموع انتخابات‌هایی که طی این دو حکومت، یعنی در حدود ۷۲ سال برگزار شده، حدود ۳۰ مورد است.

بررسی این آمار در دوره جمهوری اسلامی اما گویای نکات جالبی است؛ از نخستین ماه‌های پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون، ۴۲ انتخابات در سطوح مختلف شامل مجلس، ریاست جمهوری، خبرگان رهبری، شوراهای شهر و روستا برگزار شده‌است. درواقع درحالی که در دوره پهلوی ما هر گزاری انتخابات اکثراً محدود به مجلس شورای ملی بود، اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی، همه ارکان حکومت، مستقیم یا غیرمستقیم با «رأی مردم» انتخاب شده‌اند.

۱ حق رأی نمایشی یعنی چه؟

برای بررسی میزان و نوع تأثیرگذاری آرای مردم در روند تصمیم‌گیری‌های حکومت، پیش از هر چیز باید ساختارهای سیاسی حاکم بر کشور را مورد بررسی قرار داد؛ موضوعی که می‌تواند تبیین‌کننده معنای واقعی انتخابات در یک ساختار حکومتی باشد.

۱ دیکتاتوری. یکی از اساسی‌ترین موانع اعمال رأی مردم در تصمیم‌گیری‌های حکومتی ایران در دوره پهلوی، ساختار دیکتاتوری حاکم بر کشور بود که بیش از هر چیز بازتابی از اراده و خواست شخص پادشاه به‌حساب می‌آمد. او بود که اساسی خروجی از صندوق‌ها را دستچین می‌کرد.

۲ رأی نمایشی: در ساختار دیکتاتوری پهلوی، رأی مردم «نمایشی» بود و نمی‌توانست تعیین‌کننده رویکردهای مطلوب جامعه برای تعیین سرنوشت خویش باشد. براین اساس هم بود که مجلس و نمایندگان، اگرچه ظاهراً به‌صورت مستقل عمل می‌کردند، اما شخص شاه در انتخاب افراد و سیاست‌های انحذایی آن کاملاً مسلطه داشت.

۳ شکل به جای محتوا: انتخابات (مانی معنای واقعی به‌خود می‌گیرد که پیوند میان «انتخاب‌کنندگان» و «انتخاب‌شوندگان»، ارتباطی واقعی و معینی بر تأثیرگذاری باشد. این در حالی است که در دوره پهلوی، انتخابات به مجرایی صرفاً نمایشی برای اعمال اراده شخص شاه، به جای اراده ملت تبدیل شده بود.

۲ تفاوت حق رأی برای زنان

«حق رأی زنان» جزو شاخص‌های سنجش میزان واقعی بودن انتخابات است. در شرایطی که بیش از پیروزی انقلاب اسلامی، حق رأی زنان موضوعی برای نمایش‌های سیاسی ساختگی بود، اما در جمهوری اسلامی «حق رأی زنان» صورت واقعی به‌خود گرفت.

۱ اهداف نمایشی: در دوره رضاشاه، زنان حق شرکت در انتخابات را نداشتند؛ رویه‌ای که از صدر مشروطه جاری بود. در دوره محمدرضا پهلوی نیز قانون انتخابات تا سال ۱۳۴۱ شمسی معتبر بود و تا آن سال، زنان از حضور در انتخابات محروم بودند. در چنین شرایطی اعطای حق رأی به زنان، اقدامی صرفاً نمایشی بود که اهداف چندگانه‌ای را دنبال می‌کرد. درنهایت نیز این حق رأی، تنها بافت شد برخی از زنان طبقات بالا و خاص جامعه به بعضی مناصب و پست‌های سیاسی دست یابند.

۲ چگونه می‌توان باور کرد؟ مبنو صمیمی، از چهره‌های نزدیک به دربار دوره پهلوی دوم و منشی مخصوص فرح در امور بین‌المللی، در کتاب «پشت پرده تخت طاووس» درباره واقعیت حق رأی زنان می‌نویسد: «موقعی که می‌شنیدم ما در کشور از آزادی حق رأی برای انتخاب وکلای مجلس برخوردایم یا می‌گفتند، زنان با استفاده از آزادی اعطا شده می‌توانند در انتخابات شرکت کنند، بلافاصله این سؤال به ذهنم می‌آمد که اصولاً وقتی «ساواک» همه نمایندگان مجلس را برمی‌گزیند، چگونه امکان دارد کسی مسئله وجود «آزادی حق رأی» را باور داشته باشد؟»

۳ راهی برای امتیازدهی شاهانه: حق رأی زنان در دوره پهلوی، صرفاً برای به «نمایش نوگرایی» بود و در دوره پهلوی اول با کشف حجاب و در دوره پهلوی دوم با دادن حق رأی صوری به زنان همراه بود. حسین فردوست در خاطرات خود، بخشی از واقعیت‌های انتخاباتی درباره انتخابات و زنان را اینگونه افشا می‌کند: «پس از جدایی علاءرضا پهلوی از زنش، وی با زنی به نام منیژه جهانبانی ازدواج کرد. بدین رو، جدید علاءرضا تا مدتی رئیس پلیس راه‌آهن بود و پس از آن به مقام سناتوری رسید و مادرزن علاءرضا نیز نماینده شیراز در مجلس شد.»

۳ ورود جوانان به مجلس، ممنوع!

چینش ترکیب نمایندگان یکی از اصلی‌ترین رویکردهای انتخاباتی در دوره پهلوی اول و دوم بوده‌است که در ادامه به برخی نمونه‌های آن اشاره می‌شود.

۱ جوانان نماینده نشوند: احمد متین‌دفتری از نخست‌وزیران دوران پهلوی اول درباره دخالت شخص شاه و دولت در اعمال نفوذ در انتخابات می‌گوید: «از دوره هفتم مجلس، رژیم دیکتاتوری، بر قوه مقننه استیلا یافت و برای انتخابات، لیست دولتی معمول شد و این ترتیب تا سال ۱۳۲۰ دوام یافت. شاه، مخالفان رژیم خود را تدریجاً کنار گذاشت، لیکن برای تنظیم لیست انتخاباتی به اشکال مختلف، راجع به اشخاص مورد اعتماد مردم ولایات تحقیق می‌کرد و غالباً، نامزدها را از بین بازرگانان، مالکان و صاحبان مشاغل آزادی مانند پزشکان محل برمی‌گزید. جوانان و مستخدمان تحصیلکرده و فعال را هرگز برای وکالت مجلس قبول نمی‌کرد و آنها را برای خدمات دولتی، ترجیح می‌داد. اشخاصی که در فهرست قرار می‌گرفتند، تکلیف‌شان معلوم بود. در این باره حضور آیت‌الله مدرس به‌عنوان کاندیدا در مجلس هفتم و اتفاقی که سر او آمد، گویای حقیقت ماجراست؛ تا آنجا که هنگام اعلام نتیجه انتخابات حتی یک رأی نیز به نام او خوانده نشد. خود او در این باره می‌گوید: اگر باور کنیم که تمام مردم تهران به من رأی نداده‌اند، ولی خودم شخصاً به پای صندوق انتخابات رفته، یک رأی به خودم داده‌ام، پس این یک رأی که به نام مدرس بود، در صندوق چه شد و چرا خوانده نشد؟»

۲ چینش شخصی ترکیب نمایندگان: در خاطرات سردار اسعد بختیاری، از چهره‌های متنفذ عصر پهلوی درباره ویژگی‌های انتخابات در دوره پهلوی اول آمده است که رضاشاه از مجلس ششم و به‌ویژه مجلس هفتم به بعد با تقلب در انتخابات، مجلسی کاملاً یکدست تأییدکننده و فرمایشی ایجاد کرد و شخصاً نتیجه هر انتخابات و ترکیب آن را مشخص می‌کرد؛ چراکه «هیل اکثریت به تمام مجلس یا نظریات دولت یکی باشد تا بتوان کارها را از پیش برد.»

۳ رأی، رأی پهلوی است: در کتاب «عصر پهلوی به روایت اسناد» درباره رویکردهای انتخاباتی عصر پهلوی آمده‌است: «رضاخان در سال ۱۳۰۲ در مقام فرمانده کل قشون طی تلگرافی به والی ایالت فارس دستور می‌دهد: ایالت جمیله فارس در تعقیب تلگراف سابق، مقتضی است؛ قدغن فرمایید که در انتخاب نوبخت از بوشهر مساعدت نشود. حکمت هم که جزو کاندیداهای شهر شیراز است، از جهم بفرمایید بشود. راجع به ضیاءالواعظین بایستی هر طور است اقدامی بفرمایید که از انتخاب مشارالیه جلوگیری به عمل بیاید.»

صفحه‌آرا: مجید اصغری

شهادت ۲۷۰ کارمند سازمان ملل در جنگ غزه

آژانس امداد و کاریابی سازمان ملل برای آوارگان فلسطینی (آنروا) اعلام کرد که بیش از ۲۷۰ نفر از کارکنانش در غزه به شهادت رسیده‌اند. همچنین براساس این گزارش، دوسوم از تأسیسات سازمان ملل مورد حملات هوایی قرار گرفته‌اند، ازجمله تأسیساتی که به‌عنوان پناهگاه برای خانواده‌های آواره مورد استفاده قرار می‌گرفتند./ الجزیره

سخنگوی یونیسف؛ وضعیت کودکان در غزه بحرانی است

سخنگوی یونیسف اعلام کرد که با وجود آتش‌بس، وضعیت کودکان در غزه بحرانی است. یونیسف همچنین افزوده است که باید از فرصت آتش‌بس برای ورود اقلام غذایی، پزشکی و کمک‌های پشتیبانی استفاده شود و محدودیت‌های ورود کامیون‌های حامل کمک به غزه باید برداشته شود. /مرکز اطلاع‌رسانی فلسطین

۴ شاه‌سالاری

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های ساختاری برگزاری انتخابات در دوره پهلوی، «شاه‌سالاری» بود؛ موضوعی که بازتاب‌دهنده اراده شخص شاه در تعیین نمایندگان مردم بود.

۱ حامیان رضاشاه در مجلس مؤسسان: ایوانف، مورخ روسی درباره انتخابات در دوره پهلوی اول می‌نویسد: «در ماه نوامبر ۱۹۲۵، انتخابات مجلس مؤسسان صورت گرفت. توده‌های وسیع مردم عملاً در این انتخابات که تحت فشار مقامات دولتی انجام می‌گرفت و کاملاً قلابی بود، شرکت نداشتند. فهرست اسامی نمایندگان مجلس مؤسسان قبلاً توسط کارمندان دولتی و پلیس تهیه شده بود. تقریباً همه آنهایی که به‌عنوان نماینده مجلس مؤسسان انتخاب شدند، بدون استثنا از طرفداران پادشاهی رضاخان، مالکان، بازرگان و روحانیون بودند.»

۲ اینها به هر قیمتی انتخاب شوند: عبدالحسین تیمورتاش، وزیر دربار دوره پهلوی اول طی نامه‌ای به حکام ایالات در آذرماه ۱۳۰۹ می‌نویسد: «در تعقیب دستور صادره از مقام ریاست وزرا و وزارت جلیله داخله، طبق اوامر ملوکانه در قسمت انتخابات دوره هشتم ایعنی] انتخاب نماینده مجلس شورای ملی، لزوماً اعلام می‌دارد طبق صورتی که ارسال گردیده است، باید جدیت لازمه به عمل آید که این اشخاص جهت مجلس انتخاب شوند. اعلی‌حضرت اقدس شهریاری علاقه‌مند هستند که باید اشخاص منعضله‌المنبر حه درصورت اقبه به هر قیمتی باشد، انتخاب شوند؛ درصورتی که اندک تعللی در اجرای اوامر صادره شود، مقصر بدهیی است مورد بی‌میلی اعلی‌حضرت واقع خواهد شد.»

۳ شاه تصمیم می‌گرفت چه کسی کاندیدا شود: جعفر شریف‌امامی، از دولتمردان عصر پهلوی درباره نقش شاه در انتخاب نمایندگان مردم در خاطرات خود در پروژه تاریخ شفاهی می‌گوید: «بیستمین دوره انتخابات مجلس در سال ۱۳۲۰ بدلیل اعتراض ایطال شد. تا انتخاباتی به دور از شائبه به‌طور مجدد برگزار شود، اما در آن زمان ترس از کمونیسم همه چیز را تحت‌تأثیر قرار داده بود؛ زیرا محمدرضا پهلوی می‌خواست اطرافی که وارد مجلس می‌شدند گرایش به کمونیسم نداشته باشند و همین کمونیسم‌هراسی زمینه‌های دخالت او در مسائل مختلف از جمله انتخابات را فراهم کرده بود... آخر خود شاه تصمیم می‌گرفت چه کسانی نامزد وکالت مجلس باشند و چه کسانی نباشند و در حقیقت نمایندگان را خودشان دستچین می‌کردند.»

۴ حتی یک نفر مخالف هم انتخاب نشود: به روایت کتاب «بازیگران عصر پهلوی»، سیدحسن تقی‌زاده، از چهره‌های متنفذ دوره پهلوی اول، درباره انتخابات زمان رضاخان گفته است: «وقتی که دوره آن مجلس (مجلس ششم) تمام شد به یک نفر هم از اشخاصی که مطیع او نباشند، انتخاب نشود.»

۵ مهندسی انتخابات

«مهندسی انتخابات» برای تحقق اهداف مختلف، یکی از محسوس‌ترین ویژگی‌های برگزاری انتخابات در دوره پهلوی به شمار می‌آید که گزاره‌های تاریخی متعددی برای آن وجود دارد.

۱ انگلیسی‌ها می‌خواستند: محمدرضا پهلوی در کتاب «پاسخ به تاریخ» به‌صراحت اعتراف می‌کند که «انگلیس‌ها کاملاً عادی و طبیعی می‌دانستند که انتخابات در ایران مطابق نظر و خواست‌های خودشان صورت بگیرد. در زمان جنگ جهانی دوم انتخابات ایران به این صورت انجام می‌گرفت که مثلاً صبح، مستشار سفارت انگلیس با لیستی حاوی ۱۰ نامزد نمایندگی مجلس به دیدار نخست‌وزیر می‌رفت و بعدازظهر همان روز کارمار سفارت شوروی نام ۲ نفر از نمایندگان مورد نظر خود را به نخست‌وزیر می‌داد.»

۲ شما انتخاب شده‌اید: امیراصلان افشار از چهره‌های متنفذ دوره پهلوی دوم و یکی از معدود نفراتی که تا آخرین لحظات عمر محمدرضا پهلوی در کنارش بود، درباره وضعیت کاندیداتوری‌اش در انتخابات مجلس ملی در دوره نوزدهم، در کتاب خاطرات خود آورده‌است که وقتی در سفر آمریکا بوده، از طرف وزارت امور خارجه نامه‌ای به‌دستش رسیده با این مضمون که شما برای نمایندگی مجلس انتخاب شده‌اید. او حتی در جواب اینکه در آمریکا هستم و نمی‌توانم تبلیغات کنم، پاسخ می‌شود که این کار برای شما انجام می‌شود.

۳ صدای علم هم در آمد: آیت‌الله علم، نخست‌وزیر و وزیر دربار دوره پهلوی دوم هم درباره مهندسی در انتخابات در آن دوره می‌نویسد: «دولت ما از انتخابات مجلس گرفته تا انتخابات محلی و انجمن شهر، آزادی را از مردم سلب کرده و اراده خود را تحمیل می‌کند و نامزدهای خود را از صندوق بیرون می‌آورد.»

۴ انتخابات با مشارکت ۲۰نفر: حسین فردوست هم در این باره می‌نویسد: در دوران قدرت آیت‌الله علم (نخست‌وزیر شاه) که در واقع، مهم‌ترین سال‌های سلطنت محمدرضاست، نمایندگان مجلس با نظر و تعیین می‌شدند. در زمان نخست‌وزیری آیت‌الله علم، محمدرضا دستور می‌داد که با علم و منصور یک کمیسیون ۲۰نفره برای انتخابات نمایندگان مجلس تشکیل دهیم که کمیسیون در منزل علم تشکیل می‌شد. هر روز منصور با یک کیف پر از اسامی به آنجا می‌آمد. علم در رأس میز می‌نشست من در سمت راست و منصور در سمت چپ او منصور، اسامی افراد مورد نظر را می‌خواند و علم هر که را می‌خواست، تأیید می‌کرد و هر که را نمی‌خواست دستور حذف می‌داد. پس از پایان کار و تصویب علم، ترتیب انتخاب این افراد داده می‌شد. فقط افرادی که در این کمیسیون تصویب شده بودند سر از صندوق آرا درمی‌آوردند و لاغیر. در زمان هویدا نیز حرف آخر را همیشه علم می‌زد.

۵ دستکاری در نتایج انتخابات: نشریه تایم درباره انتخابات مجلس نوزدهم شورای ملی نوشته‌است: «از ۱۲ نماینده تهران که انتخاب شدند، اسامی آنان قبل از برگزاری انتخابات اصلا معلوم بود. چمدان‌های پر از آرای در آن دوره آمد و صندوق‌های رأی را پر کرد. در دوره نوزدهم هم همین اتفاق افتاد.»

مقایسه انتخابات در دوره پهلوی و جمهوری اسلامی

برگزاری انتخابات به معنای حقیقی، یکی از مهم‌ترین دستاوردهای پیروزی انقلاب اسلامی به‌حساب می‌آید. بررسی تطبیقی موضوع «انتخابات» و «حق رأی» در ۲ دوره پهلوی و جمهوری اسلامی، گویای این واقعیت است که پس از ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، انتخابات در ایران دچار تغییرات ماهیتی بسیاری شد؛ از تأثیرگذاری واقعی رأی مردم گرفته تا از میان رفتن تحمیل‌های شاهانه بر انتخابات و ارائه فهرست‌های انتخاباتی سفارشی، همگی از نکات محسوس تغییرات به‌وجود آمده در این حوزه است.

از سوی دیگر افزایش بی‌نظیر دامنه رجوع به رأی مردم برای انتخاب ارکان مختلف حاکمیت نیز از اصلی‌ترین تفاوت‌های به‌وجود آمده است. همچنین پس از پیروزی انقلاب بود که رویکردهایی مانند تقلب در انتخابات و دستکاری در آرای مردم برچیده شد و نام هر آن کس که مردم اراده کردند، از صندوق‌ها خارج شد.

تعداد انتخابات

دوره پهلوی
- ۱۲ دوره انتخابات مجلس شورای ملی
- برگزاری ۱۲ همه‌پرسی
- ۱ همه‌پرسی انحلال مجلس هفدهم شورای ملی از سوی مصدق در سال ۱۳۳۲
- ۲ همه‌پرسی انقلاب سفید در سال ۱۳۴۱
- برگزاری حدود ۲ دوره انتخابات محدود و نمایشی انجمن شهر

دوره جمهوری اسلامی
- برگزاری ۱۴ دوره انتخابات ریاست‌جمهوری
- برگزاری ۱۱ دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی
- برگزاری ۶ دوره انتخابات خبرگان رهبری
- برگزاری ۴ دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا
- برگزاری ۳ همه‌پرسی
- ۱ همه‌پرسی نظام جمهوری اسلامی در فروردین ۱۳۵۸
- ۲ همه‌پرسی تأیید قانون اساسی جمهوری اسلامی در آذر ۱۳۵۸
- ۲ همه‌پرسی بازنگری در قانون اساسی جمهوری اسلامی در مرداد ۱۳۶۸
- برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای برای تکمیل فهرست نمایندگی مجلس شورای اسلامی

گستره انتخاب رأی دهندگان

- انتخابات در ایران، از دوره مشروطه تا پایان حکومت پهلوی، غالباً محدود به برگزاری انتخابات مجلس شورای ملی بوده‌است.
- افزایش کم‌نظیر برگزاری انواع انتخابات در دوره جمهوری اسلامی، گویای تفاوت‌های ماهوی در این زمینه است. در دوره جمهوری اسلامی حداقل چندنوع انتخابات برای برگزیدن ارکان مختلف حاکمیت برگزار شده است.
- همه‌پرسی تأسیس نظام جمهوری اسلامی
- انتخابات مجلس خبرگان قانون‌اساسی
- برگزاری همه‌پرسی قانون‌اساسی
- مجلس خبرگان رهبری
- ریاست‌جمهوری
- مجلس شورای اسلامی
- شوراهای اسلامی شهر و روستا

میزان مشارکت

- در آخرین انتخاباتی که در دوره پهلوی دوم برگزار شد و مربوط به مجلس شورای ملی در خرداد ۱۳۵۴ بود، حدود ۳ میلیون نفر در انتخابات شرکت کردند.
- در نخستین انتخاباتی که در دوره جمهوری اسلامی برگزار شد و مربوط به همه‌پرسی نظام جمهوری اسلامی بود، از میان بیش از ۲۲ میلیون نفر واجد شرایط رأی دادن، بیش از ۲۰ میلیون نفر در انتخابات شرکت کردند.
- کمترین میزان مشارکت در انتخابات ریاست‌جمهوری حدود ۴۰ درصد و بیشترین میزان، بیش از ۸۴ درصد بوده است.
- کمترین میزان مشارکت در انتخابات مجلس ۴۱ درصد و بیشترین میزان، ۷۱ درصد بوده است.
- برخی بررسی‌های آماری حکایت از آن دارد که مردم ایران در جریان انتخابات‌هایی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی برگزار شده، حداقل یک میلیارد رأی به صندوق‌ها ریخته‌اند.

رویکردهای کیفی- قانونی

- انتخابات در دوره پهلوی اول و دوم تحت شدیدترین دخالت‌ها برگزار شده است.
- محدودیت‌های صنفی و طبقه‌ای از مهم‌ترین محدودیت‌ها برای حضور در انتخابات بوده است.
- فهرست‌سازی از اصلی‌ترین نمادهای انتخابات در دوره پهلوی بوده است.
- از سال ۱۳۵۴ تا پیروزی انقلاب اسلامی انتخاباتی در ایران برگزار نشد.
- ورود چهره‌های فرمایشی به انتخابات از مهم‌ترین ویژگی‌های انتخابات در دوره پهلوی بوده است.
- نبود رقابت انتخاباتی از مهم‌ترین ویژگی‌های انتخابات بوده است.
- تنها در نخستین سال پیروزی انقلاب اسلامی، یعنی در سال ۱۳۵۸، ۱۸ انتخابات در سطوح مختلف، برگزار شده است.
- تقلب در انتخابات به عنوان رویکردی مسبوق به سابقه در انتخابات پیش از انقلاب، در دوره جمهوری اسلامی برچیده شد.
- مردم در همه سطوح حاکمیتی، به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم نماینده‌گان خود را انتخاب کرده‌اند.
- رقابت‌های داغ میان فهرست‌ها و چهره‌های مختلف برای جلب رأی مردم، از مهم‌ترین ویژگی‌های انتخابات در دوره جمهوری اسلامی بوده است.
- در دوره‌های مختلف مجلس و ریاست‌جمهوری، جریان‌های فکری گوناگون از سوی مردم انتخاب شده‌اند.
- چارچوب‌های ساختاری کمی و کیفی قابل توجهی بر روند سلامت انتخابات نظارت می‌کنند.

کیوسک

احتمال ادامه حاکمیت حماس در غزه

روزنامه یدیعوت آحارانوت [چاپ تل آویو]

جنبش مقاومت اسلامی (حماس) همچنان کنترل کاملی بر غزه دارد و تداوم حکومت حماس بر نوار غزه محتمل است. حماس می‌تواند کنترل غزه را حفظ کند و نزدیک به ۷ هزار از مرد مسلح و یک نیروی پلیس و یک دستگاه امنیتی دارد. همچنین کارگران محلی شهرداری در حال حاضر مشغول بازسازی بخشی از آوارها و ویرانی‌های به‌جامانده از جنگ هستند. حماس در حال بررسی ایده تشکیل کمیته غیرنظامی برای اداره غزه مشکل از تکنوکرات‌های فلسطینی و اعضای تشکیلات خودگردان است؛ اما هر گونه پیشنهاد احتمالی برای انحلال گردان‌های قسام، شاخه نظامی حماس را رد می‌کند. حماس در تلاش است تا الگوی حزب‌الله لبنان را به‌عنوان یک حزب سیاسی و نیروی نظامی پیاده‌سازی کند؛ هرچند که «مقامات خودگردان فلسطین آن را نمی‌پذیرند.» در عین حال ادامه حکومت حماس در غزه نه‌دیدی برای دولت ائتلافی بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل است.

کودتای آشفته در آمریکا

روزنامه گاردین [انگلیس]

اقدامات رئیس‌جمهور آمریکا در حوزه داخلی و سیاست خارجی به یک «کودتای آشفته» شبیه است. رئیس جمهور آمریکا در حال آزمودن محدودیت‌های اختیارات اجرایی، کنار گذاشتن کنگره و غنی‌تر کردن متحدان خود و در عین حال، بی‌ثبات کردن اقتصاد جهانی است. اگر او موفق شود، عامل یکی از مهم‌ترین کودتاهای قرن بیست‌ویکم خواهد بود که منجر به خارج شدن قدرت از دست مقامات منتخب در آمریکا می‌شود. در واقع داستان واقعی پنهان‌شده در پشت جنگ تجاری ترامپ، ربودن دولت توسط جمهوری‌خواهان از دمکرات‌هاست. ترامپ با تصاحب قدرت و تعطیل کردن برنامه‌های دولتی به میل خود و حتی برنامه‌هایی که توسط کنگره تامین مالی می‌شوند، می‌تواند هزینه‌های فدرال و مالیات‌ها را کاهش دهد و در عین حال وانمود کند که حساب‌ها را متعادل می‌کند. در واقع، او برای تورنمنت کردن ثروتمندان، فقرا را غارت می‌کند.

جهان‌نما

گزارش تلویزیون کره‌جنوبی از موشک بالستیک جدید ایران

شبکه YTN کره‌جنوبی از موشک بالستیک جدید ایران گزارش مفصل تهیه کرده است. در این گزارش، این رسانه به توان و قدرت موشکی ایران اذعان کرده و گفته است که ایران در چند دهه گذشته موفق به توسعه زرادخانه‌های موشکی خود در ابعاد گسترده در مناطق مختلف شده است. براساس این گزارش پراکندگی انبارهای موشکی ایران در مناطق مختلف باعث شده که آسیب‌زدن به این کشور بسیار دشوار باشد.

شبکه آژانتینی از قابلیت‌های پهپاد فوق‌سنگین ایران چه گفت؟

یک شبکه آژانتینی از قابلیت‌های پهپاد فوق‌سنگین ایران گزارشی تهیه کرده و طی آن گفته است که این پهپاد فوق‌سنگین متعلق به سپاه پاسداران قابلیت حمل ۱۳ بمب را دارد و شعاع عملیاتی آن به ۴۰۰ کیلومتر هم می‌رسد. شبکه آژانتینی این پهپاد را یک سلاح مرگبار در اختیار نیروهای نظامی ایران معرفی کرده است.

اعتراف به استواری و پیروزی حماس از زبان کارشناس اسرائیلی

کارشناس اسرائیلی در یک برنامه تلویزیونی اعتراف می‌کند که حماس دوباره استوار برگشته است و ما باید فقط خودمان را محکوم کنیم. این کارشناس اسرائیلی در ادامه می‌افزاید که بعد از این همه شعار در مورد پیروزی ببینید امروز مجبوریم با کدام طرف مذاکره کنیم؛ حماس!

نفوذ ایران به تاریک‌خانه اسرائیل

سازمان‌های اطلاعاتی اشغالگران از افزایش ۴۰۰ درصدی متهمان به جاسوسی برای ایران می‌گویند

گزارش ۲
بهاره محبی
روزنامه‌نگار

«چندماه‌ها پیش از امابت موشک‌های بالستیک ایران به پایگاه‌هوایی توانیم در ماه‌اکتبر؛ ایران جاسوسانی برای فیلمبرداری و عکس‌برداری از این سایت در جنوب اسرائیل اعزام کرده بود؛ افرادی که نه آموزش چندانی دیده بودند و نه برای اطرافیانشان که در زندگی روزمره می‌شناختند مشکوک به نظر می‌رسیدند. اما تصاویری که از این پایگاه گرفته شده بود اطلاعات ارزشمندی در اختیار ایران قرار داد.» این بخشی از گزارش ۱۳ دسامبر سال ۲۰۲۴ سی‌ان‌ان است.

در یک سال اخیر، افزایش پرونده‌های جاسوسی در سرزمین‌های اشغالی به اتهام همکاری با ایران در صدر اخبار رسانه‌ها و مطبوعات عبری‌زبان قرار گرفته است؛ تا جایی که به تازگی از تشکیل بند مخصوص جاسوسان ایران در زندان‌های اسرائیل خبر داده‌اند.

در ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۴ بود سازمان امنیت داخلی اشغالگران (شاباک)، در گزارش عملکرد سالانه خود نوشت که بالغ بر ۱۳ مورد جاسوسی برای ایران در سال ۲۰۲۴ کشف و علیه ۲۷ اسرائیلی کیفرخواست تنظیم کرده است.

در این گزارش با اشاره به افزایش ۴۰۰ درصدی متهمان به جاسوسی و همکاری با ایران ادعا شده که فعالیت ایران در بخش‌های مختلف مانند ارسال سلاح به گرانه باختری، تلاش برای به‌کارگیری اسرائیلی‌ها و حملات سایبری نیز افزایش داشته است.

اسرائیلی‌ها مستعد جاسوسی برای ایران هستند

ماه گذشته نیز پایگاه خبری عبری‌زبان والا نوشت که اسرائیلی‌های زیادی مستعد جاسوسی برای ایران و خیانت به اسرائیل در ازای دریافت پول هستند. در این گزارش به نقل از محافل نزدیک به منابع امنیتی آمده بود:

- دست‌کم ۱۳ تلاش برای جاسوسی به نفع ایران از ابتدای جنگ غزه تاکنون خنثی شده است.
- ایرانی‌ها دشمنانی پیشرفته‌اند و تسلیم نمی‌شوند و همواره به‌دنبال باز کردن کانال‌های جدید هستند.
- ایرانی‌ها به‌دنبال تقویت فعالیت‌های ضداسرائیلی در کرانه باختری، غزه، یمن، اردن و عراق هستند.
- شالوم بن حنان، مقام ارشد سابق سازمان شاباک با به تعداد بالای شهروندان اسرائیلی که حاضرند در ازای دریافت پول برای ایران اطلاعات جمع‌آوری کنند، هشدار داده که سایبری نیز افزایش داشته است.

موارد نگران‌کننده برای صهیونیست‌ها

به اعتقاد ناظران، افزایش همکاری‌های اطلاعاتی شهروندان اسرائیلی با ایران به یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های مقام‌های ارشد اسرائیل تبدیل شده است. این موضوع نکات ویژه‌ای در بردارد که عبارتند از:

- نفوذ در سطوح امنیتی بالا: بازداشت ۳ سرباز ذخیره ارتش اسرائیل به اتهام جاسوسی برای ایران نشان می‌دهد که ایران توانسته در ساختارهای امنیتی نفوذ کند و به اطلاعات محرمانه مهمی دست یابد.
- **شکست رویکردهای تبلیغاتی**: انتشار اخبار دستگیری افرادی به اتهام جاسوسی برای ایران در ساختارهای امنیتی و نظامی نشان‌دهنده شکست فضاسازی‌های تبلیغاتی تل‌آویو در مورد ناتوانی ایران در نفوذ به این ساختارهاست.
- **افشای اطلاعات گنبد آهنین**: یکی از مهم‌ترین نگرانی‌ها در سرزمین‌های اشغالی افشای اطلاعات سامانه گنبد آهنین به‌عنوان حساس‌ترین ساختار پدافندی این رژیم است.
- **تعداد بالای پرونده‌ها**: گسترگی پرونده‌های جاسوسی برای ایران سطح نفوذ ایران در اسرائیل را به سوالی بی‌پاسخ برای مسئولان و مقام‌های صهیونیست تبدیل کرده‌است.
- **همکاری آگاهانه با ایران**: بیشتر پرونده‌های تشکیل‌شده نشان می‌دهند که متهمان آگاهانه با ایران همکاری کرده‌اند.
- **دامنه تاثیرناپذیر‌ها**: پرونده‌های جاسوسی برای ایران نشان می‌دهند که متهمان از قشرها و طیف‌های مختلف اجتماعی هستند که این موضوع گویای دامنه و عمق نارضایتی‌ها از مقام‌های اسرائیلی است.
- **چالش‌های اقتصادی**: همکاری اطلاعاتی در قبال دریافت پول، نشان‌دهنده افزایش مشکلات اقتصادی شهروندان در سرزمین‌های اشغالی است.
- **تضعیف ساختارهای دفاع هوایی**: بخش مهمی از همکاری جاسوس‌ها با ایران، به ساختارهای دفاع هوایی این رژیم مربوط است که نگرانی‌ها درباره ناکامی در رهگیری موشک‌های ایرانی را افزایش داده است.
- **افشای اطلاعات نقاط استراتژیک**: بخش مهمی از همکاری جاسوس‌ها با ایران، ارائه اطلاعات درباره نقاط استراتژیک این رژیم بوده که می‌تواند کارایی عملیات‌های نظامی علیه اسرائیل را افزایش دهد، ازجمله در بخش اصابت موشک‌ها به اهداف مشخص در سرزمین‌های اشغالی.
- **آمادگی برای اقدام عملیاتی**: همکاری با ایران در سرزمین‌های اشغالی علاوه بر جمع‌آوری اطلاعات، شامل آمادگی برای اقدام میدانی و عملیاتی ن